

TEMA: HÀBITAT INTERGENERACIONAL

L'augment de l'esperança de vida, la mobilitat geogràfica, l'aparició de noves formes de relacionar-se, l'increment dels divorcis i les separacions, i una creixent valoració de la independència individual, entre altres factors, han generat una demanda de llars unipersonals, que tant a Espanya com a Europa està a l'alça. Segons les projeccions de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), aquesta tendència no només es consolidarà, sinó que s'accelerarà: es preveu que per a l'any 2039 les llars unipersonals representin el 33,5% del total.

D'altra banda, el 2050 a Catalunya superarem els 2,5 milions de persones majors de 65 anys (30% de la població). Estadísticament, un de cada cinc espanyols en la franja d'edat més avançada se sent sol. Tot i que se sol associar la soledat a la vellesa, un de cada quatre joves menors de 30 anys experimenta soledat no desitjada.

Davant d'aquest panorama social, proposem explorar tres tipologies: **l'habitatge individual** per a gent gran, **l'habitatge clúster** intergeneracional, format per unitats habitacionals unipersonals al voltant d'un espai de relació compartit, i **l'habitatge productiu**, casa taller.

Es proposa combinar aquestes tipologies amb la intenció de crear una xarxa de suport mutu i explorar diferents escales de convivència. **Dins de casa**, una primera escala de convivència amb la tipologia clúster. L'objectiu és reduir l'espai privatiu per a ampliar l'espai compartit. Cada clúster té un accés propi i únic, i inclou una àrea compartida i cinc unitats habitacionals unipersonals.

Més enllà dels espais privatis, s'exploraran maneres de compartir l'espai, adoptant diferents escales perquè no tots els usos poden compartir-se per la mateixa quantitat de persones.

Fora de casa, tot i que els habitatges es destinen a persones autònomes i sense graus de dependència, cal preveure un suport de cures. Es proposa incorporar habitacions satèl·lit, amb bany propi, que puguin acollir visites o persones cuidadores segons la necessitat, a prop dels habitatges.

Els espais col·lectius són una altra escala de convivència que integra més persones. A més de les circulacions (espais comuns), aquest programa col·lectiu pot incloure sala polivalent, bugaderia, sala per a workshops, cuina-mejador i hort urbà. Són espais que afavoreixen la interacció social i la formació de comunitat. La ubicació estratègica d'aquestes zones col·lectives ajuda a polaritzar recorreguts i fluxos dins del conjunt, promovent la trobada i la vida en comunitat. Obrir alguns d'aquests àmbits —com la sala polivalent o la cuina col·lectiva— a l'espai públic ofereix l'oportunitat d'establir llaços amb el teixit social del barri.

Dinamització i comunitat

Per tal de dinamitzar la comunitat i oferir un cert acompanyament a la gent gran, hi ha un equip reduït de persones amb una directora que organitza activitats, workshops i supervisa l'hort urbà.

PROGRAMA: HÀBITAT PER A 75 PERSONAS

Es proposa dissenyar un suport arquitectònic per a la convivència intergeneracional que aconsegueixi un equilibri entre el privat i el públic, l'individual i el col·lectiu, el propi i el compartit; i que permeti altres formes de vida més enllà de la família nuclear. Això respon a una societat en la qual, segons estadístiques recents, la natalitat està descendint, les llars unipersonals estan augmentant i la població envellix.

S'estableix una edificabilitat de 5.450m², distribuïts en 60% d'habitatges individuals per gent gran de 40m², 20% d'habitatges clúster de 200m² i 20% d'habitatges productius. Cada clúster té 5 persones.

Respecte als espais col·lectius, es disposa d'una superfície de 600 m² que cada projecte repartirà i programarà amb els diferents usos previstos.

Amb la finalitat d'establir vincles amb el barri, s'ha de contemplar la connexió de la sala polivalent, l'espai per a tallers, la cuina i el menjador comunitaris i els horts urbans amb l'espai públic de la ciutat.

- Superfície solar: 7.230 m²
- Edificabilitat: 5450 m²
- Ocupació màxima: 50%

60% persones en 45 habitatges individuals per gent gran de 40m²:
Sala d'estar, cuina, habitació segregada, bany adaptat, un espai per a bicicleta, cadira de rodes o scooter de mobilitat reuïda i terrassa.

20% persones en 3 habitatges clúster intergeneracional de 200m²:
3 clústeres amb 5 Unitats habitacionals unipersonals de 30 m² cadascun
Un espai amb bany adaptat i kitchenette

Espai compartit 50 m²:

- Cuina-menjador
- Lavabo

20% de persones en 15 habitatges productius de 70m²: cases taller

- 30 m² casa
- 40 m² taller

ESPAIS COMPARTITS 600 m²

- Habitacions satèl·lit amb bany 20 m²
- Cuina-menjador oberta al barri
- Sala polivalent min. 100 m²
- Sala per a workshops
- Espai per bicicletes
- Hort urbà

ESPAIS ADMINISTRATIUS 50m²

- Direcció 15m²
- Sala de Personal 15m²

- Sala d'instal·lacions

Calendari

15 setembre	Presentació 18.30h Curs / Lloc / Programa Pere Joan Ravetllat / Marta Peris
17 setembre	Conferència D. Martínez / S. Godia
22 setembre 24 setembre	Taller Festiu
29 setembre 01 octubre	Taller Tema 1: Maqueta volumètrica d'implantació
06 octubre 08 octubre	Taller Taller
13 octubre 15 octubre	Taller Classes Instrumentals M. Peris / P. Bajet
20 octubre 22 octubre	Taller Tema 2: Agregació
27 octubre 29 octubre	Taller Conferència Piet Eckert E 2A Architects
03 novembre 05 novembre	Taller Taller
10 novembre 12 novembre	Primer lliurament MIDTERM Sessió Crítica / Exposició
17 novembre 19 novembre	Taller Classes Instrumentals X.Ros /Taller
24 novembre 26 novembre	Taller Tema 3: Termodinàmica
01 desembre 03 desembre	Taller Taller
08 desembre 10 desembre	Festiu Segon lliurament
15 desembre 17 desembre	Avaluació Continuada Avaluació Continuada

21 gener Lliurament final i acte de cloenda

Introducció:

Aquest tercer curs està dedicat a l'habitatge, probablement el primer i més directe coneixement arquitectònic que tothom experimenta i un dels programes que més contribueixen a la definició de les ciutats.

Proposem un programa conegut però ple d'incerteses i on més que respostes unívokes pretenem pensar conjuntament com l'habitatge pot satisfer les seves necessitats actuals i al mateix temps donar resposta a la identitat del lloc on se situa. La contribució del projecte residencial a la definició de les nostres ciutats és molt important i en conseqüència proposem exercicis amb clares i específiques implicacions urbanes. La relació del projecte amb el seu entorn o la complementarietat indissoluble d'edifici i espai públic són des d'aquest punt de vista qüestions bàsiques i irrenunciables.

La necessitat d' habitatge a Barcelona és cada cop més urgent i queden pocs espais on sigui possible imaginar noves comunitats habitacionals. És per això que plantegem trobar nou sentit a espais buits existents donant la possibilitat d' oferir nous llocs i maneres de viure.

En el sentit que sustenta el curs, aprofitar espais residuals i edificacions existents per projectar habitatge vol en aquest primer quadrimestre aprofitar i acostar-nos a trames urbanes conegudes amb una nova mirada que permeti descobrir les seves capacitats de transformació.

Curs 2025/26 1Q
Responsables curs:
Pere Joan Ravetllat
Marta Peris

Professors:
Jordi Badia
Pau Bajet
Conxita Balcells
Miquel Mariné
Pablo Roel
Xavier Ros
Aleix Salazar/Isaac Colin

Assistents a la docència:
Patricia Martínez
Natasha Menorca
Paloma Albareda
Irina Pereyra

amb el suport de

**GIRA
LAMP**

habitatgeiciutat.com
info@habitatgeiciutat.com
FB | @habitatgeiciutat
IG | @housingandcity

Aules tallers | A-14, A-21, A-22, A-23, A-24, A-32, A-33,
A-34 i A-35
Sessions col·lectives i conferències | Sala d' Actes

habitatge i ciutat

HOUSING & CITY
DPA ETSAB UPC
PROJECTES 3R CURS

1Q
CURS 25-26